

Ex.nr. 29

MINISTERRAAD

Nr. 4576

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 6 december 1968 in de Trêveszaal,
aangevangen 's morgens om half elf en 's middags
voortgezet

Aanwezig: minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé, Lardinois,
Luns (de punten 4g t/m 4 o, 5 t/m 12), Polak,
Roolvink, Schut, Den Toom, Udink, Veringa en
Witteveen

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Keyzer (de punten 1, 4a en 4f), De Koster en
Van Veen (de punten 2b, 2c, 4d, 6 t/m 9 en 13)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen

a. Notulen van de vergadering van 22 november 1968

De minister-president heeft op een tweetal punten waarover bij de behandeling van de notulen van 22 november enige twijfel bestond de uitgebreide aantekeningen laten nagaan. Het voorstel van minister Udink om in de conclusie op blz. 16 de woorden "voor de komende jaren" te vervangen door: "voor 1971" is in overeenstemming met deze aantekeningen en zal de raad derhalve kunnen aanvaarden.

Voorts is gebleken dat tot de door minister Witteveen voorgestelde aanvulling van de conclusie van agendapunt 8 (blz. 23) inzake een hogere bijdrage van het bedrijfsleven, volgens de aantekeningen niet is geconcludeerd.

De raad besluit de door minister Udink voorgestelde wijziging in de notulen van de vergadering van 22 november aan te brengen. Minister Udink verklaart zich naar aanleiding van een vraag van minister Lardinois bereid te laten nagaan of de ruimte voor 1971 kan worden verdeeld over de jaren 1970 en 1971.

1 b. Notulen van ...

4 k. Het Midden-Oosten (Zie notulen r.m.r. 29 november 1968, punt 4c)

Minister Luns heeft in New-York met secretaris-generaal Oe Thant en de Israëlische ambassadeur bij de Verenigde Naties gesproken over de situatie in het Midden-Oosten. Ondanks het groeiende aantal incidenten is men op het diplomatieke front nogal optimistisch over het bereiken van een oplossing. Spreker vreest persoonlijk dat de vele incidenten uitgroeien naar een nieuw gewapend conflict op grote schaal dat niet alleen aan Israël zal kunnen worden verweten. De Israëlische weigering om een bezetting van Sjarm el Sjeik door troepen van de Verenigde Naties te aanvaarden heeft echter een nadelige invloed gehad op de pogingen om tot een vergelijk te komen.

4 l. De toetreding van Groot-Brittannië tot de EEG (Zie notulen r.m.r. 29 november 1968, punt 4c)

Minister Luns deelt mede dat hij bij zijn bezoek aan Frankrijk met representanten van het Franse bedrijfsleven heeft gesproken, die pessimistisch waren over de economische toekomst van Frankrijk. De minister van defensie, Messmer vertelde dat de Franse regering vooral acties van de vakbonden vreest. De arbeidersbevolking in Frankrijk heeft weinig patriotistisch gevoel meer. Ook worden weer nieuwe moeilijkheden met de studenten gevreesd. Spreker heeft in zijn gesprek met minister Debré de indruk weten weg te nemen dat Nederland bij het overleg in de Groep van Tien in Bonn zich tegen Frankrijk zou hebben gekeerd. In een gesprek met de Britse ambassadeur in Parijs, Soames, werd spreker de vraag voorgelegd hoe de Nederlandse regering zou reageren als Groot-Brittannië zou trachten tot bilaterale afspraken met Frankrijk te komen. De heer Soames vroeg voorts welke politieke mogelijkheden voor Groot-Brittannië nog openstaan. Spreker heeft hierop geantwoord dat Groot-Brittannië drie wegen kan volgen. Het kan in het geheel niets doen, hetgeen het einde van het Beneluxplan en alle andere door de vijf ingediende plannen zou betekenen. Een tweede mogelijkheid is te trachten met Frankrijk een formule te vinden, in welk geval van Nederland geen enkele last zal worden ondervonden, al verwacht de Nederlandse regering wel dat zij hiervan tijdig op de hoogte wordt gesteld. De heer Soames deelde mede dat premier Wilson hem een politieke missie had opgedragen en dat hij al een gesprek met minister Debré over een formule van overeenstemming had gevoerd. De Britse regering is van oordeel

dat in een...

dat in een dergelijke formule wel de toetreding tot de EEG als perspectief moet worden genoemd. Een derde mogelijkheid is een overeenkomst met de Europese landen die bereid zijn nauwere banden met Groot-Brittannië op bepaalde terreinen, zoals de technologie, aan te gaan. Spreker heeft geadviseerd hierover pas na de vergadering van de WEU in januari een beslissing te nemen. De heer Soames deelde mede dat zijn regering niets zag in de plannen die minister Harmel in de WEU heeft ontvouwd. Bij zijn gesprek met minister Debré is spreker gebleken dat deze evenmin voor de plannen van Harmel voelt. Spreker heeft minister Debré geadviseerd alle bestaande meningsverschillen eens bilateraal met de Britten te bespreken. Minister Debré gaf toe dat de Franse politiek sedert kort een - zij het geringe - wijziging heeft ondergaan; persoonlijk toonde hij een grote vrees voor een Amerikaanse overheersing. Gebleken is ook dat Frankrijk een andere houding is gaan innemen tegenover West-Duitsland. Spreker heeft tegenover minister Debré zijn vroegere uitlating herhaald dat hij persoonlijk een "prépondérance légitime" van Frankrijk aanvaardbaarder zou vinden dan die van enig ander Europees land. De Franse minister was zeer bezorgd over de Europese landbouwpolitiek. De kosten van deze politiek bedragen thans \$ 1 mld, doch zij kunnen tot \$ 3 à \$ 4 mld oplopen. Debré meende dat vooral de Europese Commissie hiervan de schuld draagt, omdat zij een systeem heeft ontworpen dat in wezen de lidstaten niet willen.

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Britse regering heeft ingezien dat zij niet juist heeft gehandeld tegenover de Westduitse ambassadeur Blankenhorn. Premier Wilson heeft schriftelijk zijn verontschuldiging aan bondskanselier Kiesinger aangeboden en medegedeeld dat hij in februari een bezoek aan Bonn zou willen brengen.

4 m. Bezoek van de Koningin aan Liberia (Zie notulen m.r. 23 augustus 1968, punt 4d)

Minister Luns deelt mede dat president Tubman van Liberia opnieuw heeft herinnert aan een reeds in 1956 gezonden uitnodiging voor een staatsbezoek van de Koningin aan zijn land. Spreker is van oordeel dat eind 1969 aan deze uitnodiging gevolg zal kunnen worden gegeven.

Spreker deelt voorts mede dat er bij de ambassadeursconferentie in Willemstad door alle ambassadeurs van het Zuidamerikaanse continent op is aangedrongen dat de Koningin op korte termijn een staatsbezoek aan

landen van dit...